

Kuldīgā aizdegas privātmājas jumts.

→ 3. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 137
(11 373)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 3. decembris

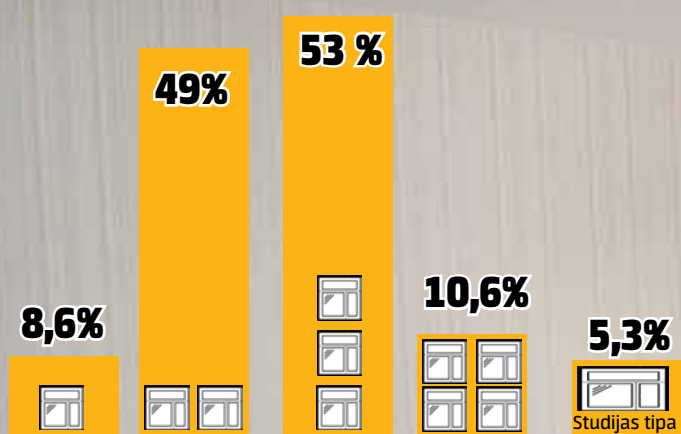
Jo mazāk atkritumu konteineros, jo mazāk - okeānos.
Kuldīdzniece Anna Klīvere šķiro pati un māca to bērniem. Lai ikreiz nav jāpērk polietilēna maisiņš, viņa uz veikalu dodas ar mīlo, ērto mugursomu.

→ 10. lpp.

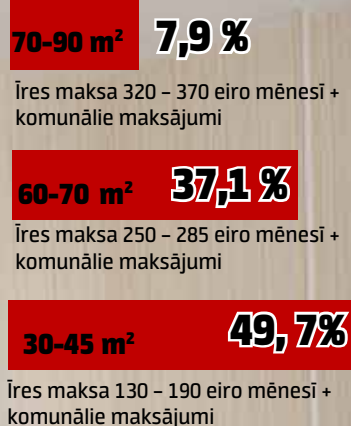
Īres dzīvokļi ir vajadzīgi

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) aptaujā par īres dzīvokļu nepieciešamību pilsētā piedalījies 151 cilvēks, norādot, ka labiekārtots mājoklis viņus interesē.

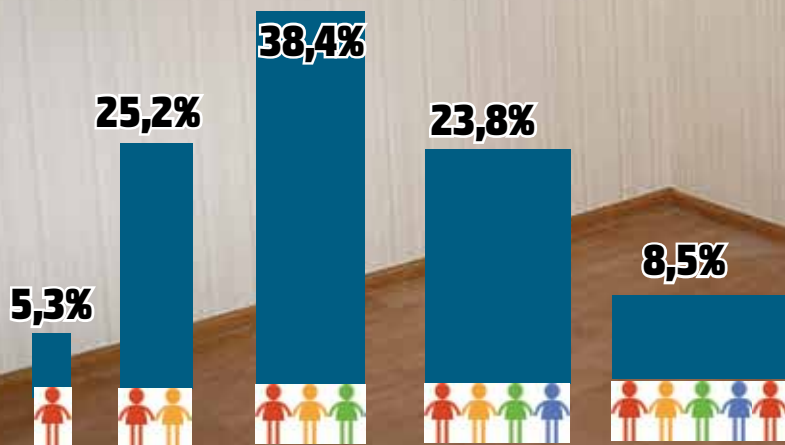
Cik istabu dzīvokli jūs gribētu īrēt?

Cik liels dzīvoklis jūs interesētu?

Cik cilvēku ģimenei dzīvoklis vajadzīgs?

Kā informē KKP speciāliste Anita Zvingule, uzzinot, cik liela īres maksa tiek prasīta par dažāda izmēra un labiekārtojuma pakāpes dzīvokļiem, daļa uzsvēra, ka tā ir pārāk augsta. Citi uzskatīja, ka maksa ir adekvāta, tikai algas pārāk mazas. Pāris cilvēku nosaukuši konkrētu summu, kādu būtu gatavi maksāt, piemēram, 60 m² dzīvokli viņi īrētu par 100 eiro mēnesī, vēl pievienojot komunālos tēriņus.

Iedzīvotāji cer Kuldīgā sagaidīt īres namu, uzsverot, ka te pieejami tikai tādi dzīvokļi, kuru kvalitāte augstajai cenai neatbilst. Ja grib, lai ļaudis atgriežas un paliek, maksai jābūt

zemākai nekā privāto un juridisko personu izīrētajos mājokļos. Anketās norādīts, ka cilvēki vēlas īrēt dzīvokli ar izpirkuma tiesībām, ka nevajagot tādus, kuros ir caurstaigājamas istabas.

Iemesli, kādēļ šī vajadzība radusies, ir dažādi. Pārsvarā cilvēki jau mīt īrētās telpās, taču vēlas labākus apstākļus. Citi nodibinājuši ģimeni un meklē savu mājvietu. Trešā lielākā grupa norāda, ka dzīvo kopā ar vecākiem. Pārējie minējuši, ka vēlas šeit atgriezties, ka dzīvo citur, bet strādā pilsētā, ka vēlas pārceļties šurp no laukiem, lai bērnus vieglāk izvadāt

uz pulciņiem.

KKP priekšsēdis Pēteris Gobzemis uzsver: aptaujas dati tiks ņemti vērā, par īres namu pārbūvējot tagadējo muzeja krājuma ēku Varkara ielā 6. Projekts ir sīciņu stadijā. „Sarunās ar kredītiestādēm meklēsim labāko veidu, kā iedzīvotājiem piedāvāt zemāku cenu. Kad muzeja krājums tiks pārvietots uz bijušo SEB banku Dzirnauvu ielā, varēsim sākt namā ierīkot 14 īres dzīvokļus,” teic P.Gobzemis.

Inguna Spulniece, Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto
Lailas Liepiņas infografika

Trešdien, 5. decembrī:

- Slēdz Kuldīgas PIC.
- Šodien Policijas diena.
- Cilvēki bez pajumtes.
- Apspriež teritoriālo plānojumu.

ISSN 1407-9755

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMĒ

laikraksts katrai ģimenei

Trīs reizes nedēļā – pirmdien, trešdien,
piektdien – pastkastītēs, tirdzniecības vietās
un www.kurzemnieks.lv.

Meklē arī Facebook
 Twitter
 Instagram

JOLANTA HERCENBERGA, žurnāliste

Nākamajā gadā rakstīšu par to:

- kā dzīvo Alsungā,
- kas notiek tiesas zālē,
- kā veicas mūspuses uzņēmējiem,
- kādi procesi svarīgi mums visiem.

„Esmu pārliecināta, ka pasaule ir
uzskatu un ticības spogulis, tādēļ vēlos
rakstīt par to, kas vairo ticību saviem
spēkiem, mīlestību pret dzimto zemi un
cilvēkiem.”

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam*
pa tālr. **63350568**, e-pasts:
dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Ja jūs avizē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsim priecīgi,
ja darīsiet mums to zināmu pa tālruni **63350567**.

ABONĒT
LĒTĀK
NEKĀ PIRKTI!

TRĪS VIEDOKĻI

Saeima 29. novembrī 1. lasījumā atbalstīja grozījumus likumā *Par budžetu un finanšu vadību*, lai no nākamā gada finansētu vairākus iepriekšējos lēmumus. Paredzēts, ka izdevumi nevarēs pārsniegt tos, kādus nosaka vidēja termiņa budžeta ietvara likums. Izmaiņu iemesls – vēl aizvien nav valdības, tādēļ līdz 1. janvārim budžetu nevarēs pieņemt. Galīgajā lasījumā Saeimā par to lems 6. decembrī.

Kā pagaidu budžets mūsu dzīvi ietekmēs?

„Izvairīties no populistiskiem lēmumiem”

1. Dana Reizniece-Ozola (ZZS), finanšu ministre:

– Skaidrs, ka šogad budžetu nepieņems un tas nevarēs stāties spēkā 1. janvārī. Tādiem gadījumiem likumā paredzēta kārtība – katru mēnesi izmanto 12. daļu no iepriekšējā gada budžeta, jauni pasākumi netiek sākti, nodrošinām mūsu dalību Eiropas Savienībā, iesāktos ES projektus utt. Pagaidu budžets ir bijis 1999. un 2003. gadā. Mēģinājām analizēt sekas, dzīvojot ar divpadsmito daļu: pašvaldības netiktu nodrošinātas ar pietiekamiem resursiem, ciestu speciālo dotāciju samaksas kārtība. Otrs lielais bloks ir sociālais budžets – katru gadu pēc tā, cik ir bezdarbnieku, cik jauno māmiņu,

cik pensionāru un citu, tiek precizēts, kāds finansējums kurai grupai jāplāno. Pedagoģu alga ir paaugstināta no septembra. Ja budžets būtu viena divpadsmitā daļa, janvārī viņu alga būtu mazāka nekā decembrī. Līdzīgi būtu ar pensionāriem, kuriem rudenī pensiju indeksēja. Mazāk svarīgi, tomēr atbildība būtu mazāka arī tagadējam un bijušajiem prezidentiem, jo to nosaka ar atsevišķu pantu pēc budžeta skaitļiem. Turklāt Satversmes tiesa lēmusi par vairākām jomām, kurās valstij jāpilda saistības: prokuroru algas palielinājums, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieku virsstundu samaksa. Finanšu ministrija piedāvāja vidēja termiņa budžetu – trīs gadu

budžetu, kas iepriekš apstiprināts parlamentā. Tas paredz atrisināt problēmjautājumus.

Vienlaikus jānosaka rāmji, neizējot ārpus plānotā, nodrošinot fiskāli atbildīgu politiku. Deputātiem, īpaši jaunā sastāvā, ir vilinājums pieņemt populārus priekšlikumus, kas izdevumus būtiski palielina, aizmirstot, ka, plānojot izdevumus, jāpiedāvā arī ieņēmumi.

Budžeta plānu, kas iesniegts komisijām, ministrija veidoja atbildīgi. Tas ir saskaņots un pieņemams politikas atzīts par atbilstošu. Tā ir laba bāze veidot jaunās valdības politiku. Aicinām izvairīties no populistiskiem lēmumiem.

Lai nejustu neērtības

2. Mārtiņš Bondars (*Attīstībai/Par!*), Saeimas deputāts, budžeta un finanšu komisijas vadītājs:

– Paldies kolēģiem Saeimā, kuri vienbalsīgi atbalstīja grozījumu steidzīgumu. Vienbalsīgs bija arī lēmums budžeta komisijā. Par lielām lietām Saeima var vienoties un ar izpratni pieņemt tādus grozījumus, lai liela daļa cilvēku

1. janvārī nejustu neērtības. Tās justu skolotāji, pensionāri, arī valsts prezidenti.

Pie istā budžeta tiksīm ne agrāk par martu. Parakstīties zem šiem vārdiem nevaru, bet uz šo laiku tēmējam. Budžets ir finanšu plāns, ko valstij darīt. Dzīvot bez tāda nav īpaši labi. Jāfinansē ikdienas darbības, un tās mēs nesešim, ja grozījumi tiks pieņemti, kā arī

ieceres, kuras ar pagaidu budžetu izpaliek. Un tas nav labi.

Darām visu, lai tur, kur ar pašvaldībām ir vienošanās par mazākiem ieņēmumiem un kompensācijām, tās nejustu smagas sekas. Nevar 119 pašvaldībām pielikt vienu mērauklu, bet nebūs nepareizi, ja tās turēsies pie šīgada budžeta robežām.

Redz arī risku

3. Gatis Eglītis (JKP), Saeimas deputāts, budžeta un finanšu komisijas loceklis:

– Nekādā gadījumā negribējam nepatīkamas situācijas, kas attiecas uz saistībām gan pēc Satversmes tiesas lēmumiem, gan vecās valdības lēmumiem. Protams, tas rada riskus. Jaunajai valdībai, kam būs jāveido budžets, sākuma pozīcija,

visticamāk, krietni pasliktinājusies. Ja grib iekļauties budžeta deficīta rāmī, kas saskaņots ar Eiropas Komisiju, vismaz 50 miljoni eiro būs jāatrod ieņēmumu daļā vai arī izdevumi jāsamazina. Cita pieņemama variācija nebija, jo viena divpadsmitā daļa ļoti ierobežotu. Vēl bija variants šķētināt katru vajadzību – dot naudu vai nedot.

Finanšu ministrijai esam uzticējuši rīkoties samērā brīvi, lai izpildītu Satversmes tiesas lēmumus un jau nolemto pensiju un algu paaugstinājumu. Iedzīvotājus tas ietekmēs pat pozitīvi. Arī pašvaldības var turpināt to, kas par tām nolemts vidēja termiņa budžetā.

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai atkritumus šķirojat? Kā tos mazināt?

Inguna Tīrums, mājsaimniece:

– Par šķirošanu nekad neesmu domājusi. Ja šis jautājums kļūtu aktuāls, varbūt būtu ieinteresēta to darīt. Es neko tādu nedaru, lai atkritumus samazinātu. Man šķiet, ka mums tas nav svarīgi.

Roberta Romāne, skolniece:

– Mājās nekad neesmu to darījusi. Stikla pudeles dažreiz iemetu tām domātajā konteinerā. Domāju, ka šķirot ir svarīgi, jo pēc tam notiek pārstrāde un atkritumu kļūst mazāk. Lai tos patiešām samazinātu, pie šķirošanas būtu jāķeras ikvienam.

Tatjana Darģe, pensionāre:

– Pēdējos gados mājās atkritumus vienmēr esam šķirojuši. Agrāk dzīvoju Liepājā, tad tikai stikla pudeles iemetu atsevišķā konteinerā. Manuprāt, šķirot ir svarīgi. Ja šāda iespēja ir, tad tas jā dara.

Andris Antoščenko, pensionārs:

– Dzīvojam daudzdzīvokļu mājā – tur pieņēma lēmumu, ka atkritumi jāšķiro, tāpēc to darām. Šķirot ir svarīgi – tas samazina kopējo daudzumu. Uz veikalū eju ar savu maisiņu. Dabā stiklu tagad redz mazāk, bet plastmasas pudeles un sulu pakas ir gan mežā, gan pie ūdeņiem.

Dainis Markševics, šoferis:

– Nešķiroju, jo nezināju, ka Kuldīgā šķirotos atkritumus kaut kur var nodot. Ārzemēs mazajās pilsētās esmu redzējis, ka katrā pilsētas galā ir lieli konteineri – katrs pats var aizbraukt un šķirotos izmest. Protams, jābūt apzinīgam un jāiemet atbilstošā konteinerā. Veikalos plastmasas maisiņus ņemu, bet izmantoju tos atkārtoti. Domāju, ka mums nav ko uztraukties – esam ļoti sakopta valsts. Parīzes priekšpilsētās gan mēsli līdz ceļiem.

Andris Andersons, kuģa vecākais motorists:

– Šķiroju. Tas nav grūti, vienkārši jābūt apzinīgam. Esmu no Jūrmalas, un tur, ja nav stiklam domātā konteinerā, tad maisu ar stiklu droši var nolikt blakus citam konteineram. Esmu lasījis, ka arī 1936. gadā runāts, kā atkritumus samazināt, konkrēti par preču iepakojuma mazināšanu vai vienkāršošanu. Tagad katram sīkumam ir neatbilstoši liels iepakojums, bet par to būtu jārunā globāli.

Lāsma Reimane, Annas Adriānas Mucenakas foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore
Daiga Bitīniece –
63350567;
reklāmas
nodaļa –
63324881;
sludinājumi@
kurzemnieks.lv
Izdēvējs –
SIA Jaunais
kurzemnieks.
Reģ. apl. nr. 1400.
Iespiests
SIA Poligrāfijas
grupa Mūkusala
Rīgā, Mūkusalas
ielā 15a.
Metiens – 3392.

Pucena vietā Tjarve

Saeimā iekļuvušā kuldīdznieka Ērika Pucena (KPV LV) vietā Kuldīgas novada domē apstiprināts viņa partijas biedrs, uzņēmējs Mārtiņš Tjarve.

KPV LV jaunais deputāts Mārtiņš Tjarve atzīst: pirmajā Kuldīgas novada domes sēdē juties satraukts, tomēr, pat apzinoties, ka būs opozīcijā – un to parādījis balsojums –, sapratis, ka ar kolēģiem sastrādāties varēs.

Savā pirmajā balsojumā par SEB bankas bijušās ēkas pirkšanu viņš vienīgais teica nē. Vēlāk *Kurzemniekam* viņš skaidro: „Neesmu teicis, ka ēka nav jāpērk, bet uzskatu, ka to var dabūt vēl lētāk.”

NEVAJAGOT SASTEIGT

Kurzemnieks jau rakstījis, ka ēku Dzirnau ielā 5 pašvaldība no Lietuvas kompānijas *Gene Investments* var nopirkt par 215 000 eiro iepriekš prasīto 270 000 vietā. Uz turieni iececrēts pārvietot novada muzeja krājumu. Telpu pielāgošanai un inventāram pēc provizoriskiem aprēķiniem vajadzēs vēl aptuveni 100 000 eiro.

M.Tjarve uzsver, ka balsojuma pamatojums nav politisks, bet ekonomisks: „Tie ir tikai provizoriski aprēķini, ka būs jāiegulda vēl 100 000. Manas domas, arī ar Ēriku (Pucenu – aut.) aprunājoties, ir tādas – padomāt, vai tiešām tik ļoti vajag šo ēku iegādāties tūlīt. Nevajag sasteigt, kamēr nav galīgo aprēķinu. Vēlreiz tur jāaiziet un kārtīgi jāapskata, lai nav tā kā ar sporta skolu: ir iepļānota noteikta summa, bet

pēkšņi kāds ierauga, ka grīda satrūdējusi un naudu vajadzēs vēl. Saprotu, ka bankas ēka ir labā stāvoklī, bet maz kas var gadīties.”

IEDZĪVOTĀJU LABUMAM

M.Tjarve atzīst, ka politikā ir jauns cilvēks. Tur iesaistījies tāpēc, lai palīdzētu novada iedzīvotājiem, „pietuvinātu viņus varai”. Iestājies KPV LV, jo, viņaprāt, šis ir vienīgais īsti jaunais politiskais spēks: „Tajā patiesi ir jauni cilvēki, nevis tādi, kuri politikā ir visu laiku, sola kaut ko labot, bet neko nelabo. Tad jānāk kādam citam un jāstrādā.”

M.Tjarvem ir vidējā profesionālā automehāniķa izglītība. Kuldīgā viņam pieder SIA *MT Paris* autorezerves daļu veikals Virkas ielā.

Jautāts par KPV LV premjera kandidāta Alda Gobzema izredzēm izveidot valdību, M.Tjarve atbild: „Grūti, protams. Saeima ir ļoti sadrumstalota. Es gan esmu optimists un ceru, ka viss izdosies.”

**Inguna Spuleniece
Annas Adriānas Mucenekas foto**

Biškopība ziemā

7. decembrī 10.00 Kuldīgā, Kalna ielā 19, mūspuses biškopjiem tiek organizēts bezmaksas seminārs par saimju ziemošanu un darbiem pavasarī, kā arī par netradicionāliem nektāraugiem.

Lektori būs Latvijas Biškopības biedrības pārstāvji: Kārlis Skujiņš (saimnieko Cēsu novada Vecbeberos) un Ivars Geiba (Krāslavas novada bioloģiskajā saimniecībā *Kurmīši*). Varēs vasku mainīt pret šūnām un tās iegādāties.

MEDIĶI INFORMĒ

Klūp uz kāpnēm, uz ielas un dejā

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe **Dārta Girgensone**.

No 16. līdz 30. novembrim mediķiem bijuši 166 izsaukumi. Uz slimnīcu aizvesti 92 cilvēki, no tiem 10 bērni. No pacientiem reibumā bijuši 23: divas sievietes un 21 vīrietis. Divās nedēļās notikušas septiņas krimināltraumas Kuldīgā, Pelčos un Skrundā. Cietuši pieci vīrieši un divas sievietes. Četri bijuši reibumā, seši nogādāti slimnīcā.

Sieviete (42 gadi) neuzmanīgi kāpusi uz pakāpiena, kritusi uz elkoņa, to izmežģījusi un nogādāta ārstniecības iestādē. Arī vīrietis (62) paklupis uz kāpnēm un saņēmis mediķu palīdzību. Cita 42 gadus veca sieviete kritusi dejas laikā, neveiksmīgi atbalstoties uz kreisās rokas, un uz slimnīcu aizvesta ar iespējamu apakšdelma lūzumu. Vēl kāda sieviete (57) paslīdējusi, nākot no darba, kritusi un salauzusi apakšstilbu. Skrundas pagastā 95 gadus veca kundze aizķērusies istabā aiz paklāja un slimnīcā nogādāta ar augšdelma un pleca lūzumu. Kāds kabilnieks (54) naktī gājis mājās un tumsā ieskrējis sienā. Viņš uz slimnīcu aizvests ar smadzeņu satricinājumu.

Uzklaušija **Inguna Spuleniece**

Ugunsgrēks Grants ielā

Piektdien 7.15 ugunsdzēsēji saņēma izsaukumu uz Grants ielu Kuldīgā, kur dega dzīvojamā māja.

No piedūmotās ēkas evakuēts viens un izglābts vēl viens cilvēks, kurš bija cietis un tika nodots ātrajai palīdzībai. Izsnests gāzes balons. 8.07 ugunsgrēks lokalizēts, mājā izdeguši 30 m².

Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes speciāliste Signe Šteinberga informē, ka iespējams iemesls ir sodrēji skurstenī. Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļa skaidro, ka apdegušo nav, bet vienai iemītniecei kļuvis slikti no stresa, tāpēc izsaukti mediķi.

**Lāsma Reimane
Annas Adriānas Mucenekas foto**

Būs atbalsta centrs senioriem

Nākamā gada sākumā Kuldīgā, Dzirnau ielā 18, durvis vērs senioru dienas atbalsta centrs.

Sociālā dienesta direktores vietniece Anda Šlakorciņa deputātus informēja, ka iepirkums beidzies – šo pakalpojumu sniegs Latvijas Samariešu apvienība. Paredzēts, ka vecie ļaudis, kurus ar ārsta noteiktu diagnozi (piemēram, vecuma demenci) mājās nedrīkst atstāt vienus, centrā varēs atrasties četras vai astoņas stundas katru darbdienu. Četras stundas ar siltu ēdienu un tējas pauzi maksās 12 eiro, bet astoņas stundas ar divām ēdienreizēm – 14,50. Tādēļ vismaz 10% būtu jāmaksā piederīgajiem, bet pārējo segtu pašvaldība. A.Šlakorciņa gan uzsvēra: „Jebkurš līdzmaksājums pakalpojuma pieejamību samazina. Pat tad, ja tas vajadzīgs, cilvēki mēdz no tā atteikties kaut niecīgas summas dēļ.” Trūcīgajiem un maznodrošinātajiem maksāt nevajadzētu.

Tiek rēķināts: ja visi 15 cilvēki, kurus centrs varēs uzņemt, tajā pavadītu pa astoņām stundām katru darbdienu, gadā no pašvaldības tas prasītu 52 000 eiro. Arī finanšu komitejā un domē deputāti atbalstīja līdzmaksājumu no piederīgajiem.

Inguna Spuleniece

Skolotāji un vecāki sadarbojas

Kuldīgas novada dome piekritusi piešķirt 1430 eiro V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolai, kas iesaistījusi programmas *Erasmus+* projektā *Skolotāji un vecāki kopā ir spēks*.

To atbalsta Eiropa, bet vajadzīgs 20% priekšfinansējums, ko beigās varēs atgūt. Projekta nolūks ir veicināt sadarbību ar vecākiem. Trīs pedagogi jau bijuši vizītē izglītības centrā Slovēnijas pilsētā Sežanā, bet vēl divi brauks uz Sevilju Spānijā, lai mācītos kursus *Skolotāji un vecāki ceļ tiltus*. Deputāti uzsvēra, ka mācībās iegūtās zināšanas jānodod arī citu skolu kolēģiem.

Inguna Spuleniece

Dārza iela.

Nami kā pilis

No Grants ielas puses Dārza iela turpinās līdz pat V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolai. Kreisajā pusē 10. namā ir pašvaldības dzīvokļi un arī izsolēs privātajiem pārdotie, bet pretī – divi lepni nami ar daudzstāvu dzīvokļiem. Tie celti 80. gadu beigās.

Klusā Dārza iela izceļas ar diezgan savdabīgu apbūvi.

Tās sākumā leņķī slejas Īvandes Ļeņinekļu parka un Kuldīgas ekspozīcijas Citi laiki īpašnieka Meinarda Mēteļa māja, nedaudz tālāk – Dienvidkurzemes virsmežniecības ēka, kas apvienota ar dzīvojamo māju, bet vēl tālāk, krustojumā ar Vītoli ielu, – savdabīga paskata nams, kas jau no ārpuses izskatās avārijas stāvoklī. Aiz krustojuma ar Vītoli ielu parādās pat daudzdzīvokļu ēkas, piemēram, divas mājas, kurās ir kotedžu tipa trīsstāvu dzīvokļi, bet pretējā pusē klusi dzīvo trīs 19. gadsimta namiņi. Pārsvārā iedzīvotāji ir apmierināti – tuvu centram, tomēr mierā un klusumā.

Kur zāli pļaut un lapas grābt

10. namā kundze, kura atsa-kās vārdu nosaukt un neļaujas fotografēt, tomēr vēlas izteikt neapmierinātību. Jautāta, vai nav bailīgi dzīvot ēkā, kas jau uz aci ir kritiskā stāvoklī, pašvaldības mājokļa īrniece domei pārmet: „Nevajag dzīvokļus pārdot ārzemniekiem! Vajag dot tiem, kuriem patiesi nav, kur dzīvot. Viena vietējā te nopirka un arī dzīvo, bet tajos, ko pārdeva latviešiem, kuri tagad ārzemēs, neviens nedzīvo un neko nedara. Tas, kurš nopirka, atkal meklē, kas pirks no viņa. Viens kaimiņš Anglijā dzīvo jau padesmit gadu.” Sieviete zina teikt, ka no septiņiem dzīvokļiem aizņemti tikai četri.

„Es šeit dzīvoju 32 gadus. Vieta man patīk, mājai klāt dārziņš – ir, kur zāli pļaut un lapas grābt,” viņa sarkastiski nosaka. „Ap-saimniekotājs mums ir Kuldīgas komunālie pakalpojumi, bet neko nedara, jo mājai nekad nepietiek naudas. Domē no manis mūk. Pirms gadiem vētra izrāva pažo-beli. Gāju prasīt, lai sataisa. Neli-kās ne zinīs. Kad aizgāja kaimiņš, vīrietis, un uzsita dūri galdā, viss tika sakārtots. Tagad, ko var, to darām paši un liekamies mierā.” Sarunai piedrojas sievietes meita: „Protams, koplietošanas telpās remonts vajadzīgs, bet ap-saimniekotājam nav vērts prasīt – esot parādi. Mums parādu nav, bet ko tas līdz?”

„Kā valdība atļauj, tā dzīvo”

Tā saka Kuldīgā pazīstamais fut-bola treneris Gvido Treimanis. Viņš ar kundzi Veru un mazo mājas sardzi Čikiju dzīvo kotedžas tipa namā. „Iela paliek iela, dzīve ir dzīve: sko-lēni staigā garām, mašīnas pabrauc. Šo un blakus māju krievu laikā cēla Kuldīgas elitei: partijas sekretāriem, vadošajiem darbiniekiem. Nepaspēja uzcelt – tikai karkass bija. Katrs dzīvoklis šeit atšķiras. Mums ir skur-stenis ar divām cukām, kaimiņam – ar vienu. Bija doma ievilkt centrālpakuri, bet nepaspēja. Tagad katrs kurina, kā māc.” Vera uzskaita, ka viņu mājā malkas šķūņi ir trim dzīvokļiem, pārējie izmantojot modernāku kurināmo, piemēram, granulas. G.Treimanis papildina: „Kaimiņi apkuri neiebūvēja un sildās ar elektrību. Arī mums sākumā tā bija. Bet kas uz šo kvadrāturu to var samaksāt! Mums taču divi stāvi un vēl pagrabstāvs.” Veras kundze pasūrojas, ka pagrabs silts – ražu nevar ilgi uzglabāt, bet sals liek brukt uz dārza māju pēc kartupeļiem – ka nesusalst.

Treimaņu īpašuma sargsunim Čikijai ir pusmūžs – seši gadi. Gaitenī pašai sava kartona māja, un ir prieks braukt saimniekiem līdz uz dārzu.

Katram sava ieeja

Ilze Rungēvica strādā vīra uzņēmumā. Jautāta, kā vīram uzvārds, viņa atbild: „Protams, tāds pats! Ja ir ģimene, tad ir, ja nav – tad nav. Ja grūti pāriet vīra uzvārdā, varbūt nevajag ar to cilvēku dzīvot.”

Pie blakus 1989. gadā būvētās kotedžas tipa nama satekam Ilzi Rungēvici: „Mums te patīk – klu-sa iela. Dzīvokli nopirkām pirms diviem gadiem. Dzīvojam ar vīru un diviem bērniem. Man patīk, ka katram ir sava ieeja, ar kaimiņiem nekas nav jādala, apkure katram pa-šam, kurinām ar malku. Mūsu mājai pagalmā ir šķūnītīši, kaimiņiem nav. Ārzemēs tāds dzīvoklis skaitītos privātmāja.” Ilze ir steidzīga – jābrauc pakaļ sešgadīgajam dēlam uz bēr-nudārzu un jāved uz treniņu. „Dēls citudien iet uz fiziskajiem treniņiem, citudien – uz futbola. Šodien futbola diena. Mazajai ir divi gadi, un bērnu-dārzā vēl nepalaidām, jo netālu dzīvo omīte. Kas var būt labāks – mums ir vismaz viena pensijas vecuma omīte! Otrai vēl drusku jāpastrādā.” Ilze at-griezusies darbā ģimenes uzņēmumā Rugāti Padurē.

Teju viss mūžs vienā mājā

No ārpuses apdarinātajai Spē-kaiņu mājai vecumu noteikt grūti. Saimniece Anna atklāj – tā celta 1875. gadā.

„Trīs mājas te ir ļoti vecas. Kad 1952. gadā ar vecākiem atnācām, uz ielas varēja kazas ganīt – citu ēku nebija, tikai pļavas. Tie, kas māju mantoja, kara laikā izbrauca uz Kanādu. Saimnieks bija virs-nieks. Pirms tam dzīvojām pamat-skolas ēkā – tur skolas cilvēkiem bija daži dzīvokļi. Vecāki strādāja skolā, opis bija saimniecības vadītājs. Arī mūsu tagadējā mājā dzī-voja skolotāji – daudzas ģimenes. Augšā ir divas mazas, 12 kvadrāt-metru istabiņas, katrā bija iemiti-nāta ģimene. Pēc kara cilvēki jutās laimīgi, ka jumts virs galvas. Ar laiku uzbūvēja pārējās. Tās, kurās daudzstāvu dzīvokļi, skaitījās celtas Ventspils ielai piederošā zemē. Bija iecerēts vēl trešo tādu uzcelt, bet līdz tai netika – nepaspēja. Biju vi-

dusskolas pēdējā klasē, kad netālu uzcēla Kuldīgas 1. vidusskolu, ko tolaik sauca arī par tautu draudzības skolu. Pēc tam visu mūžu strādāju sabiedriskās ēdināšanas uzņēmu-ma grāmatvedībā,” stāsta Annas kundze. Krievu laiku senās Dārza ielas mājas plānots nojaukt, bet tas, par laimi, nav paspēts. Priecējot tas, ka Gravas ielā pašvaldība nojauc graustu, – bijis Spēkaiņiem gandrīz sētā.

Anna atminas: „Vienu brīdi šeit dzīvojām četrās paaudzēs: oma ar opi, mēs ar vīru, meita Inga, kas visu mūžu policijā strādā, un viņas meita Katrīna. Inga bija nopirkusi dzīvokli lielajā blakus mājā, bet, kad oma ar opi aizgāja un palikām divi vecīši, viņa atnāca atpakaļ. Tā nu čupiņā dzīvojam. Meitai labi, ka bija kāds, kas viņas meitu pieskata – nav jālūdz palīdzība citam. Ja nav vienas rokas, tad ir otras un trešās.”

Spēkaiņu māja celta pat vēl 19. gadsimtā – 1875. gadā.

Spēkaiņu pagalmā ciemiņus sagaida laipns suns. Saimniece Anna uzliela: skaists kā bilde un gudrs. Lai arī jau gados, vēl nīpr – uz akas varot uzlēkt.

Inguna Spulniece, Lāsmas Reimanes foto
Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Izvēlas skolas, kurām ir kopmītne

Vārmes pamatskolai neraksturīgi lauku skolām būs daudz absolventu – 19 jauniešu. Tikai viens puisis īsti nav izlēmis, bet pārējie diezgan skaidri zina, kur nākamgad dosies, un vairums izvēlējies Druvas vidusskolu Saldus pagastā.

IZLAIDUMAM NOPELNA PAŠI

„Devītie ir ļoti daudzpusīgi un katrs ar savu raksturu, bet pozitīvi. Viņi ir tādi, kādiem jauniešiem jābūt, – ar ambīcijām un nebaidīšanos darīt,” saka direktore Agita Grāvere-Prenclava. Par to, ka jaunieši ir aktīvi un apņēmības pilni, liecina arī viņu veikums Mārtiņdienā. Izveidojuši trīs kafējnīcas un ar gardiem ēdieniem cienājuši gan skolasbiedrus, gan citus pagasta iedzīvotājus, tā nopelnot 342 eiro izlaiduma svinībām.

No 5. klases kopā ar viņiem ir audzinātāja Mudīte Sadauska. Skolēni atzīst, ka esot stingra, bet to vērtē pozitīvi, jo tas mudinot labāk mācīties un būt paklausīgākiem. Audzinātāja atceras: „Piektajā klasē gāja visādi – kašķējāmies uz nebēdu, bet nu jau bērni izauguši. Tagad viņiem darbu var uzticēt kā lieliem cilvēkiem. Viss notiek pats no sevis, nevis stāstot un rādot.” Audzēkņi uzskata, ka 9. klase no astotās īpaši neatšķiras, tikai lielāka atbildība par mācībām, jo tuvojas eksāmeni. Uztraukums par eksāmeniem katram savs – kādu baida angļu valodas, citu vēstures eksāmens. Bet mācīties mazā skolā esot vērtīgi, jo klase ir saliedēta.

UZ DRUVU, LIEPĀJU UN SALDU

Vairāki nākamgad mācības turpinās Druvas vidusskolā. Audzinātāja skaidro, ka to izvēloties daudzi Vārmes jaunieši, jo tā piedāvā kopmītnes, bet Kuldīgā vidusskolām tādu nav, un visi nevar atļauties īrēt dzīvokli. Uz Druvu dosies Linda Agruma, Irita Blumberga un Elīna Laila Frijāre.

Arī Elizabete Zirne, kura tur cer iegūt padziļinātas matemātikas zināšanas, kas nākotnē būs vajadzīgas uzņēmējdarbībai.

Marija Bērica dosies uz Liepājas medicīnas koledžu, jo grib kļūt par ārsti, tāpēc padziļināti mācās ķīmiju un bioloģiju. Savukārt dvīņubrālis Pēteris – uz Kandavas lauksaimniecības tehnikumu. Viņš pagaidām vienīgais nākotni saista ar Vārmī. „Mums ir saimniecība, tāpēc gribu izmācīties, lai varu turpināt saimniekot,” saka Pēteris. M.Sadauska piebilst: bieži vien jaunieši pēc skolas aizbrauc citur, bet vēlāk Vārmē atgriežas. „Pie mēram, skolniece no manas pirmās audzināmās klases tagad ir mana kolēģe.”

Miks Ķimenis Rīgas tehniskajā koledžā mācīsies par automehāniķi, jo viņam kopš mazotnes patikusi elektronika un nākotnē viņš varētu strādāt brāļa autoservisā.

Aleksis Hodaņonoks vēl nav izlēmis – varbūt ies uz Liepājas mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolu. Tur arhitektūru apgūs arī Madara Tina Gulbe: „Mans tētis ir ēku restaurators – viņš mani ieinteresējis.” Uz Liepājas tehnikumu dosies Krišjānis Āboliņš, uz Saldus vidusskolu – Tina Endija Strakse, arī Pēteris Kramēns un Hella Poļanko mācītosies vidusskolā, taču vēl nav nolemts, kurā.

Saldus tehnikumu izvēlējušās Samanta Gertke un Beāte Amola. Tur mācīsies arī Pēteris Grinkevičs un Aivis Akerfelds, kuri grib kļūt par ugunsdzēsējiem.

Vārmes pamatskolas 9. klase un audzinātāja Mudīte Sadauska.

Muižas klēti nojauks

Vārmes muižas klēti iekonservēšanai vien būtu vajadzīgi 99 000 eiro, tāpēc iedzīvotāju sapulcē nolemts to nojaukt.

Iedzīvotāju sapulcē vairākums bija vienprātis, ka muižas klēti, kas ir kritiskā stāvoklī, jānojauc, nevis tās iekonservēšanā jāiegulda ap 99 000 eiro.

Pagasta pārvaldes vadītāja Lelde Ose atzīst: „Šis ir sāpju bērns no sākta gala – vismaz 30 gadus. Ēka kļuvusi par sabiedrībai bīstamu graustu, pašlaik tai apliktis žogs, kura noma mēnesī maksā 130 eiro. Bija plāns ēku iekonservēt, tāpēc tika pasūtīts projekts, kas izmaksāja 4800 eiro. Aprēķināts, ka iekonservēšana varētu prasīt 99 tūkstošus.” Pārvaldes vadītāja vaicāja klātesošo domas, vai ēka nākotnē būtu izmantojama un vai vērts izlietot tik lielu nau-

du, lai tā stāvētu. Kāds atbildēja: ja 30 gadus tā nebija vajadzīga, diez vai turpmāk būs. Skolas saimnieks Māris Skalde ieteica nojaukt, bet vispirms nolasīt derīgos dakstiņus un ar tiem saglabāt ērbērgā ēku, kas tāpat atrodas centrā.

Pie informācijas par publisko apspriešanu internetā iedzīvotāji rakstījuši komentārus, ka muižas klēti varētu izveidot kultūras namu. Šādu ideju klātienē atbalstīja divas sievietes, bet citi nekavējoties iebilda, kāpēc tas nav iespējams. Skolotāja Rīta Kūle: „Esam izpētījuši, ka šis nav arhitektūras piemineklis un tam nav nekādas vēsturiskas vērtības. Runājot par kultūras namu – kam tas vajadzīgs? Bija labs koncerts valsts simtgadē,

bet cik atnāca? Nerunāsim par to, kas nav reāls! Ja kultūras namu neuzcēlām pirms 30 gadiem, uz drupām to neizdarīsim arī tagad. Jaunu uzcelt būtu lētāk.” Arī daudzi citi un pārvaldes vadītāja piekrita, ka kultūras nams tur nav iespējams, jo ļoti liela nauda būtu jāiegulda arī ēkas uzturēšanā un apmeklējums, visticamāk, nebūtu liels. Turklāt pagasts jau labu laiku meklē kultūras darbinieku, taču bez rezultātiem. Pasākumiem arī turpmāk tikšot izmantota skolas zāle, sporta halle un Liepu birzs estrāde. Visi vienojās, ka klēti jānojauc. L.Ose pastāstīja, ka tuvāko mēnešu laikā tiks nojaukta arī vecā pienotava. Līgums noslēgts ar uzņēmumu MI projekti.

ĪSUMĀ

Nāks Ziemassvētku vecītis un rūķi

Vārmes pagasta pārvalde aicina bērnus līdz piecu gadu vecumam, kuri neapmeklē bērnudārzu, uz tikšanos ar Ziemassvētku vecīti un rūķiem. Vecāki aicināti līdz

10. decembrim pieteikt savus bērnus pasākumam, kas notiks 21. decembrī 11.00 Vārmes pamatskolā. Pieteikties pagasta pārvaldē vai pa tālr. 63345306.

„Paši diez vai aizbrauktu”

Izmantojot iniciatīvu *Latvijas skolas soma*, Vārmes skolēni apmeklējuši dziedātāja Goran Goras koncertu un brauks uz baletu, bet citā projektā tiekas ar speciālistiem, tostarp slave-nībām.

tur aizbrauktu. Mazākos pavasarī gribam aizvest uz baletu *Sniegbalīte un septiņi rūķīši*.”

Projektā *Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās mācību iestādēs* mazie bērni vesti uz leļļu teātri un ziepju fabriku. Oktobrī bērni tikušies ar grupas *Gain Fast* solistu un ielu vingrotāju Kasparu Zlidni, novembrī – ar arboristu Māri Lapsiņu, kurš rādījis, kā pareizi apzāgēt kokus.

Stāsta direktore Agita Grāvere-Prenclava: „Lielākās klases nesen Rīgā bija koncertā *Simfoniskais hits ar Goran Goru*. Paši viņi diez vai

Florbolistu uzvaras gājiens

Vārmes florbola komanda turpina cīņu par Latvijas čempionāta 2. līgas sezonas uzvarētāju titulu – izspēlētās piecas spēles, no kurām tikai vienā atzīts pretinieku pārkums.

Oktobrī vārmieki Slampē ar trīs punktu pārsvaru (8:5) uzveica klubu *Slampe/Zevid*, bet Kuldīgā pretī stājās *Birzgale*, kas uzvarēta ar 9:3. Oktobra pēdējā spēle ar *Jūrmalu* bija šosezon pirmā, kurā vārmieki piekāpās. Visus trīs

periodus cīņa bija vienlīdzīga, un trešais beidzās ar neizšķirtu – 8:8. Papildlaiks uzvarētāju nenoteica, jo arī tas beidzās ar neizšķirtu. Tikai pēcspeles metienos pretiniekiem izdevās uzvarēt ar 9:8.

Dienu pirms Latvijas simtgades vārmieki pagasta hallē uzņēma Rīgas komandu *NND*, kuru sakāva ar 7:1, bet novembra beigās Kuldīgā cīņā ar klubu *Coyote* uzvaru papildlaikā ar viena punkta pārsvaru (13:12) svinēja vārmieki.

Antras Grīnbergas teksts un foto

Meklē labākos desmit kategorijās

Galdauti, celiņi, jostas, prievītes

Ināra un Ziedona Āboliņu ģimenes uzņēmums *Audēju darbnīca* darbojas desmit gadus, bet abi aiz jau gadus 30.

GADA AMATNIEKS

Kuldīgas audēji Ināra un Ziedonis Āboliņi pie jaunākajām stellēm, kas par 21 000 eiro iegādātas ar programmas LEADER atbalstu.

Ziedonis pēc profesijas esot inženieris mehāniķis, bet Ināra – programmētāja. „Aušana kļuva par vaļasprieku. Uzņēmums mums ir, bet uzņēmēji neesam – esam amatnieki,” skaidro Z.Āboliņš. Te top augstas kvalitātes rokdarbi: lina galdauti un grīdas celiņi, vilnas segas un lakati, tautastērpu jostas, brunču audums, grāmatzīmes, prievītes, draudzības saītes un citi tekstilizstrādājumi.

Z.Āboliņš atceras, ka 1994. gadā abi devušies uz Bergenu Norvēģijā dejot tautiskās dejas. Kā kuratoris bijis Kārlis Valdmāns – Vācijā dzimis, Anglijā audzis un Norvēģijā dzīvojošs latvietis. „Viņu mūsu darbi interesēja, un sākām sadarboties.” I.Āboliņa uzskata, ka Latvijā nav, kur nopirkt labu izejmateriālu. „Līnu te neražo, vilnu pārdošanai arī ne. Baltkrievijā vienmēr bijis ļoti labs līns, ar to audām daudzus gadus, bet pašlaik netiekam klāt. Tagad līns nāk no Itālijas, un to šķēterē lietuvieši. Arī spolītes diegs ir liels deficīts. Aušanas ātrums atkarīgs arī no lina krāsas. Ja pasūtījums liels, desmit stundas stellēs var nosēdēt, bet 12 gan vairs ne...” Jautāti, cik metru auduma vai citu darbu dzīves laikā noausts, abi nosmej, ka pagājis pārāk daudz gadu, lai to izrēķinātu.

Vairāk nāk, ja jālabo

Šuvēja Rita Morozova apgērbus gan labo, gan šuj pēc klientu pasūtījuma, un Kuldīgā šādus pakalpojumus piedāvājot daudz.

GADA AMATNIEKS

Rita Morozova uzsver, ka jāiet laikam līdzī un klientu vēlmēm jāpielāgojas.

„Tagad cilvēki biežāk izvēlas apgērbu pirkt un pie manis nākt, ja kaut kas labojams. Kungiem parasti jāatšuj bikšu gali,” viņa smejas. Ar šūšanu R. Morozova nodarbojas visu mūžu, bet astoņus gadus atrodama darbnīcā Dzirnāvu ielā 6. „Šeit strādāju viena pati.

Vēlmes dažādas, to, ko cilvēkam gribas, cenšos izpildīt. Pašlaik dāmas vairāk vēlas, lai uzšuj kleitas, agrāk – kostīmus.” Pagājušajiem Dziesmu un deju svētkiem Rita šuvusi tērpus kultūras centra deju kolektīviem Venta un *Starīņš*.

GADA RAŽOTĀJS

Kuldīgas tekstils ražo galvenokārt darba apģērbu. Direktore Jolanta Krūmkalne to rāda vērtēšanas komisijai.

Roku darbs ar kvalitāti

Mums klājas labi, un darba ir daudz, saka apgērbu šūšanas uzņēmuma *Kuldīgas tekstils* direktore Jolanta Krūmkalne.

Ražotne dibināta 1992. gadā. Apgērbu tiek eksportēti uz Zviedriju, kur dzīvo uzņēmuma īpašnieks. „Strādājam tikai pēc pasūtījuma. Daži tādi ir jau gadiem un kļūst aizvien apjomīgāki. Vispirms uzšujam paraugu, nosūtām firmai, kas pasaka, vai ir labi vai vajadzīgas korekcijas. Ražojam daudz darba apģērbu, un visi nonāk Zviedrijā. Mūsu

ražojumi aiziet arī uz Ameriku, Franciju un citām valstīm. Daļa produkcijas, piemēram, zīdaiņu apģērbs, atnāk atpakaļ uz Latviju un tiek pārdota veikalos. Te strādā 120 darbinieku, bet ir arī nelielas filiāles Liepājā un Rīgā. Pašlaik strādnieku netrūkst. Pie mums nav tikai kuldīdznieki – brauc arī no Rendas, Ivandes un Aizputes. Varētu nodarbināt vēl vairāk, bet telpu ir tik, cik ir. Jaunajam darbiniecēm šeit patīk, jo ir konkrēts darba laiks – no 7.30 līdz

17.00, piektdienās strādājam līdz 14.00. Jaunajiem viss tiek iemācīts, jābūt tikai gribēšanai,” uzsver J. Krūmkalne. Nedēļā tiek piegādātas divas tonnas auduma. Ar vienu apgērbu modeli strādā trīs cilvēku brigāde – tā varot labāk redzēt, cik dienā uzšūts. Bet modeļi ir visdažādākie. Audums pirms šūšanas tiek mazgāts, lai pircējam nav pārsteiguma, ka apģērbs saraujas. Viss tiek gludināts un iepakots. Lielākoties šādos uzņēmumos ir roku darbs.

„Viens nav darītājs”

„Patikami, ka varu kādam palīdzēt,” saka ginekoloģe *Dagmāra Veldruma*. Pēdējos četrus gadus viņa pieņem pati savās telpās Liepājas ielā 38.

2014. gadā atvērta uzņēmuma *Kuldīgas ginekologu prakse* ēka, kas atjaunota ar pietāti pret pagātni un seno meistaru veikumu, bet vienlaikus pielāgota mūsdienīgas medicīnas iestādes vajadzībām. „Sākums bija saspringts,” atzīst D. Veldruma. „Stress liels, algas jāmaksā, un praksi atvērt nebija viegli. Tagad esmu uzvarētāja. Laikam tikai tagad saprotu, ko esam izdarījuši. Mans atbalsts ir vīrs un kolēģi. Ja mani nesaprastu, manis te nebūtu. Pa mazam ejam uz priekšu. Atjaunojam verandu. Pamazām pērkam jaunu aparātu – ar tādu vieglāk un labāk strādāt. Es pa šo laiku daudz

esmu iemācījusies. Mēs sniedzam valsts apmaksātus medicīniskos pakalpojumus, un, lai kaut ko nopelnītu, jāstrādā ļoti daudz. Cilvēki slimo nopietni – maksājām par to, ka daudzus gadus netraucēti esam lietojuši *ķīmiju*. Protams, ir stress un pārlietu liela slodze. Bet ir arī labās lietas. Ļoti labi darbojas vesela virkne skrīninga programmu – tās valsts ieviesusi cilvēkiem bez maksas. Mēnesi pieņemam no 500 līdz 700 pacientiem. Šeit strādā trīs medicīnas darbinieki. Plānot var daudz, bet „visu izšķir kadri”. Cik jauno ārstu šeit atnākuši? Tagadējā ārstu paaudze noveco diezgan strauji, un jauno pieņems ir mazs. Ja labāku darbu var atrast Rīgā vai citur, kāpēc ne?”

GADA PAKALPOJUMS

Ginekoloģe *Dagmāra Veldruma* atzīst – savu praksi atvērt nav viegli, tomēr tagad jūtas ieguvēja.

Dod darbu jauniešiem

„Šeit ir klientu paradīze, kurā viņi atpūšas,” saka solārijs *Kuldīga* pieejams vairākās frizētavās, bet tieši salons ir tikai mums. Bija svarīga ērta piebraukšana un telpas, ko var pielāgot. Tomēr teikšu godīgi: šis nav bizness – tas ir hobijs.” Esot doma nākamvasar darbību nedaudz paplašināt, bet sīkumu D. Sermole neizpauž.

GADA PAKALPOJUMS

„Ideja tapa piecus gadus. Nezināju, kā būs, jo darbinieku atrast nav viegli un bija sākt. Ir svarīgi, lai varu uzticēties otram un arī man var uzticēties. Riskēju, un tas attaisnojās. Sāku ar to, ka aizgāju uz Nodarbinātības valsts aģentūru un interesējos par iespēju kādu nodarbināt. Tur piedāvāja jauniešu garantiju fonda atbalstu, kas ļautu iesaistīt

Konkurss *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku gada balva* notiek vienpadsmito gadu. Šīgada kategorijas ir *Zaļā saimniecība, Ražotājs, Pakalpojums, Amatnieks, Tūrisma uzņēmējs, Debija, Ilgtspējīgākais uzņēmums, Mentors, Investīcijas un Mecenāts*.

Eksperiments izdevies

Kafejnīca *Residence kafe „Venta”* pie Kuldīgas vecā tilta atvērta tikai šo pavasar, bet vadītājs Aigars Celms secina: „Liekas, ka viss iznāk.”

DEBIJA

Kafejnīcas *Residence kafe „Venta”* vadītājs Aigars Celms atzīst: pirmajā vasarā iegūta liela pieredze.

TŪRISMA UZŅĒMĒJS

Apartamentu *Kuldīgas pilsdzirnavas* īpašniece Laura Anspuka novērojusi, ka te apmetas tādi viesi, kuri novērtē senlaicīgo interjeru.

Nakšņo senatnes cienītāji

Apartamentu *Kuldīgas pilsdzirnavas* īpašniece Laura Anspuka saka: senajai ēkai *Baznīcas ielā 36* pie ķieģeļu tilta dota otra elpa, jo pirms tam tā bija ļoti bēdīga stāvoklī.

„Atjaunot sākām 2013. gadā un 2015. gada jūlijā uzņēmām pirmos viesus. Mūsu pieredze ir pozitīva, jo šeit apmetas tādi cilvēki, kuri novērtē to, kas ēkā izdarīts. Gribējām radīt senatnīgu noskaņu. Par interjeru rūpējāmies paši – es un dzīvesbiedrs. Ir padomāts par katru detaļu. Šeit nav televizora, jo uz Kuldīgu nav jābrauc to skatīties.”

L. Anspuka skaidro, ka apartamenti ir ekskluzīvi, cena diezgan augsta, tomēr mērķis nav ātri

un daudz pelnīt. „Pie mums galvenokārt apmetas latvieši, arī tie, kuri dzīvo ārzemēs. Vasara ir aktīvā sezona, ziemā nakšņo retāk. Visbiežāk paliek uz nakti vai divām. Nākamajiem Pilsētas svētkiem dzīvoklis jau rezervēts. Uz Kuldīgu cilvēki brauc ne tikai daudzo pasākumu dēļ, bet arī tāpēc, ka tā atrodas ļoti labā vietā – Kurzemes centrā.”

Esot plāns atjaunot arī blakus namu. „Tur tāpat būs izīrējamas istabas, bet mazākas, vienkāršākas, par daudzīgāku cenu. Pirmajā stāvā varētu būt kafejnīca. Idejas ir, bet uz priekšu ejam maziem soļiem un pricējamies par katru atbalstu.”

„Diezgan ilgi strādāju kā kafijas bārmenis, iemācījies grauzdēt kafiju, bet Rīgā kļuva neinteresanti. Zināšanas iegūtas, un gribējās radīt ko savu. Vasara nebija viegla – tā bija kā eksperiments un skola, jo vadīšanā pieredzes man trūka. Tomēr šī bija superīga vasara – daudz saules, organizējām muzikālos vakarus un gribējām, lai cilvēki dejo,” stāsta A. Celms.

„Rīkosim vairāk pasākumu ar dzīvo mūziku. Gribētu šeit redzēt arī klasiskās mūzikas izpildītājus. Vēl plānojam papildināt ēdienkarti, un svarīgs ne tikai pakalpojums, bet arī cilvēceja attieksme. Tas nav viegli, bet ar to jāstrādā. Vasarā bijām trijātā, tagad divatā. Domāju, ka nākamgad te strādās arī skolēni un ka jauniešiem mana pieredze varētu būt interesanta.”

Pirmajā vietā – pacients

Uzņēmums *Dz. Ozoliņas zobārstniecības kabinets* dibināts 1994. gadā, bet *Dzintra Rudīte Ozoliņa* ir zobārste jau 41 gadu.

ILGTSPĒJĪGĀKAIS UZŅĒMUMS

Kuldīgas zobārste *Dzintra Rudīte Ozoliņa* (no labās) kopā ar asistenti *Ivetu Miltiņu*.

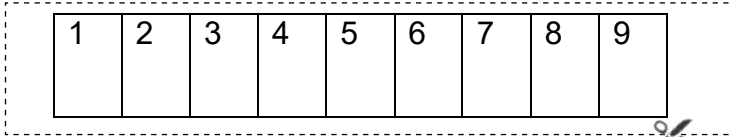
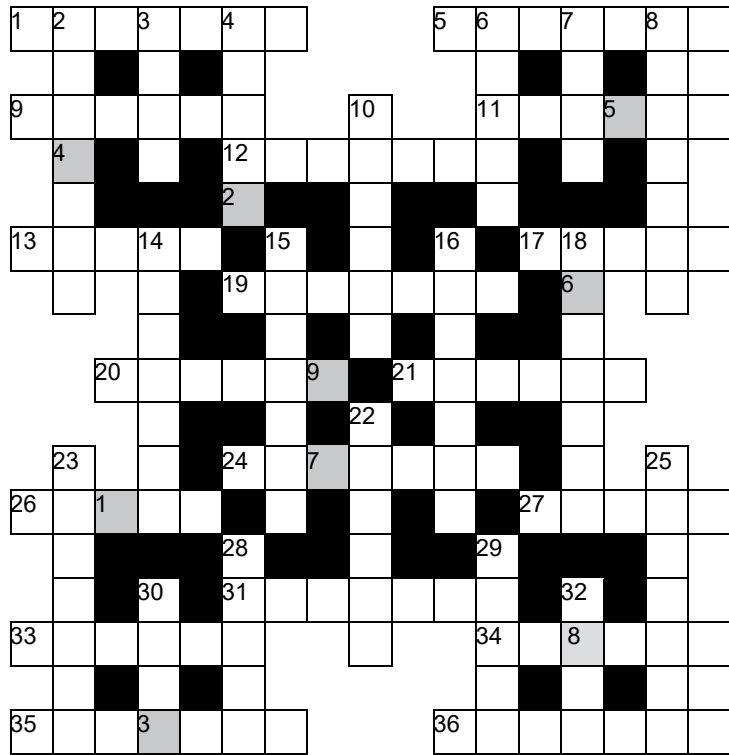
„90. gadu sākumā tika paziņots, ka valsts zobārstniecības vairs nebūs, bet mēs lai ejam, kur gribam,” viņa atceras. „Šī vieta Rumbas ielā, Kuldīgā, bija piedāvājuma, apkārt viss krūmiem apaudzis, parks neaurējams, māja – pusgruvusi. Atercos: vīram teicu, ka man būs bail nākt uz darbu. Tomēr māju nopirkām par 100 rubļiem. Gada laikā vīrs ar dažiem palīgiem to uzcēla no jauna. Ja būtu jādara vēlreiz, es to nedarītu. Bet tagad mums pa logu ir tik skaists skats uz parku, un par to paldies pilsētas vadībai un darbiniekiem.

„90. gadu sākumā tika paziņots, ka valsts zobārstniecības vairs nebūs, bet mēs lai ejam, kur gribam,” viņa atceras. „Šī vieta Rumbas ielā, Kuldīgā, bija piedāvājuma, apkārt viss krūmiem apaudzis, parks neaurējams, māja – pusgruvusi. Atercos: vīram teicu, ka man būs bail nākt uz darbu. Tomēr māju nopirkām par 100 rubļiem. Gada laikā vīrs ar dažiem palīgiem to uzcēla no jauna. Ja būtu jādara vēlreiz, es to nedarītu. Bet tagad mums pa logu ir tik skaists skats uz parku, un par to paldies pilsētas vadībai un darbiniekiem. Pa šiem gadiem klājas dažādi, taču par spīti ikdienišķiem starpgadījumiem pacients mums vienmēr ir bijis un būs pirmajā vietā. Paldies viņiem par laba vēlējumiem! Cilvēkiem zobi noteikti nav kļuvuši veselīgāki, īpaši maziem bērniem – viņi ēd čipsus, dzer kolu, un zobi kļūst aizvien sliktāki. Par bērna mutes stāvokli atbild vecāki, un viņiem jābūt atbildīgiem. Mums ir vēlme darboties paplašināt, ja vien jaunie kolēģi negribēs palikt Rīgā vai vispār aizbraukt prom. Darbinieku netrūkst visā medicīnā.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Agita Leontjeva.

Risinājumu gaidām līdz 5. decembrim.

Horizontāli: 1. Seno ēģiptiešu pazemes dievs un mirušo aizgādnieks. 5. Zinātniski nepamatots ideālas sabiedrības iztēlojums. 9. Rumāņu komponists (1881–1955). 11. Vēsturiska province Francijas austrumos 7.–8. gs. 12. Instruments novērojamā objekta virziena noteikšanai. 13. Uts oliņa. 17. Pilsēta Nigērijā, štata administratīvais centrs. 19. Senās Kurzemes zeme, kas aptvērusi Ventas vidusdaļu no Abavas ietekas līdz Skrundai. 20. Vārda sastāvdaļa, ko pievieno saknei vai celmam (atvasinot jaunus vārdus). 21. Auglis (graudzālēm). 24. Armijas virspavēlnieks feodālajā Japānā. 26. Tunisiešu ēdiens, kārtainās mīklas izstrādājums, pildīts ar grauzdētām mandelēm un sezama sēkliņām rožūdens sīrupā. 27. Ragvielas pavediens (zirga astē). 31. Vasarzaļš rožu dzimtas krūms ar spīdīgām lapām, baltiem ziediem, melnām ogām. 33. Plēsīgas saldūdens zivis. 34. Galvaspilsēta Āzijā. 35. Reliģiski ētisks pamatlikums. 36. Amerikāņu rakstniece (1962).

Vertikāli: 2. Blīvs, izturīgs, parasti dzeltens kokvilnas audums. 3. Zemākā skaņa akordā. 4. Čehu leļļu teātra režisors, aktieris, mākslinieks (1892–1957). 6. Lentveida uzšuve formastērpā. 7. Pilsēta Itālijā, Toskānas apgabalā. 8. Olīvu dzimtas krāšņumaugs, ko audzē siltumnīcās vai telpās, ar baltiem vai dzelteniem smaržīgiem ziediem. 10. Josla ierīcē, pa ko virzās kāda detaļa. 14. Mazs zvaigznājs debess ziemeļu puslodē. 15. Vēsturisks novads Vācijā pie Rūdu kalniem un Elbas. 16. Dobs priekšmets, veidojums kaut kā ievietošanai, lai to uzglabātu, uzkrātu, transportētu, apstrādātu, izmantotu. 18. Ļoti ciets, sudrabaini balts metāls. 22. Aprimis vulkāns Austrumāfrikā pie Kenijas un Ugandas robežas. 23. Galvaspilsēta Tuvajos Austrumos. 25. Pārdabiska mežu, kalnu būtne skandināvu folklorā. 28. Senajā Romā dienas, kad drīkstēja kārtot valsts lietas. 29. Brīnumainas dzirnavas, pārpilnības avots somu un karēļu mitoloģijā. 30. Horizontāla raktuvju eja, kurai nav tiešas izejas virszemē un kuru būvē derīgo izrakteņu slāņa virzienā leņķī pret atradni. 32. Tauta Krievijā, Dagestānas Republikas augstkalnu daļas rietumos, viena no andocezu tautām.

Pareizā atbilde: ZĪMOGNODEVA (īpaša valsts nodeva, ko iekasē par dokumentu noformēšanu civiltiesiskos darījumos).

Atbildes

Horizontāli: 1. Magelāns. 6. Astana. 9. Urbis. 10. Balatons. 11. Austas. 12. Stierji. 14. Stalbe. 16. Sist. 19. Ukraini. 22. Balhašs. 23. Zosis. 25. Trogs. 26. Bikla. 28. Kamanas. 29. Ibērija. 31. Ikss. 34. Drusti. 36. Dekste. 39. Elista. 40. Vadakste. 41. Kenta. 42. Aršīna. 43. Samaksāt. **Vertikāli:** 1. Mobils. 2. Gultas. 3. Litrs. 4. Suste. 5. Abatija. 6. Asars. 7. Astilbes. 8. Aisbergs. 13. Ilustrē. 15. Taizeme. 17. Ivasi. 18. Palaist. 20. Rioni. 21. Izskats. 24. Imams. 26. Brodveja. 27. Krauliņš. 30. Radzene. 32. Krasts. 33. Spiest. 35. Itaka. 37. Kavas. 38. Elara.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans, Alma Bredovska.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

MANA AIZRAUŠANĀS

„Darīt tā, lai patik pašam”

Ceļu būves inženieris, kuldīdznieks Kristaps Grūslis ir Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) 4. kursa students, kurš brīvo laiku pavada, fotografējot vai dodoties trasē retroautomobiļu sacensībās.

VISS PĒC PLĀNA

Vienlaikus ar mācībām Kristaps divus gadus profesijā arī strādā uzņēmumā *Firma L4*. Beidzis Kuldīgas Centra vidusskolu, tagad dzīvo Pierīgā, Saulkrastos, un atgriešanos šeit neredzot. „Visa dzīve iekārtota Rīgā, jo man patīk iespējas, kas tur paveras. Skolas laikā gribēju kļūt par pilotu, bet tiem jābūt ļoti labai veselībai. Vidusskolas gados vasarās strādāju *Latvijas Autoceļu uzturētājā*. 12. klasē kāds pazīstamais, kurš tur strādāja, pavaicāja, ko darīšu turpmāk. Viņš saskatījis manī potenciālu ceļu būvē, un, tā kā man tas patika, ieteikumam paklausīju un iestājos RTU,” stāsta Kristaps.

Viņš kādā uzņēmumā sācis strādāt par būvdarbu vadītāja palīgu, bet vēlāk profesiju mainījis, tagad ir ceļu būves inženieris.

Lai gan dienas ir noslogotas, atrodas laiks arī hobijiem: fotografēšanai un retroauto sacensībām. „Visu paspēju, jo laiku rūpīgi plānoju – man arī patīk to darīt. Nav tādas dienas, kad nezinātu, ko darīšu. Zinu, ko darīšu arī pēc nedēļas. Visu plānoju nedēļas robežās. Man patīk kārtība, lai viss ir perfekts un izdomāts līdz galam, – kā jau inženierim.”

FOTOGRAFĒ DABU UN AUTO

Vairākus gadus Kristaps fotogrāfē. Darbi apskatāmi sociālajos tīklos ar nosaukumu *KG Photo*. Ar viņa dabas skaстиem un automašīnu attēliem dalās simtiem cilvēku. „Man patika ar telefonu kaut ko nofotografēt un parādīt citiem. Vēlāk mamma uzdāvināja mazu fotoaparātu. Jo labāks aparāts, jo labākas bildes, un arvien vajadzēja kaut ko lielāku. Uz kursiem neesmu gājis – tur iemāca fotografēt pēc citu gaumes, bet nav viena standarta, pēc kura visiem jāvadās. Fotografēju tā, lai patiktu man, bet beigās izrādās, ka patīk arī citiem. Visās jomās tā ir pareizā domāšana – darīt tā, lai patik pašam. Man patīk fotografēt nekustīgas lietas – dabu, automašīnas, cilvēkus gan ne, un arī kāzas nav mana *ailīte*,” saka Kristaps.

Otra aizraušanās ir automašīnas. „Mamma atgādināja, ka pirmais vārds, ko pateicu, nebija ne *mamma*, ne *tētis*, bet *auto*. Mašīnas tāpat kā ritenbrauk-

2016. gadā kuldīdznieks Kristaps Grūslis pirmo reizi izmēģināja spēku retroauto sacensībās *Young Timer Rally*. Šogad tajās viņš jau ir labāko trijniekā.

šana sirdij tuvas. Man patīk nevis jaunās, bet klasiskās. Vidusskolā cītīgi strādāju un nopelnīju pirmo auto – 1985. gada *Volkswagen Golf*. Kad pārcēlos uz Rīgu, izdomāju, ka tur tā nebūs vajadzīga, un pārdevu reklāmas aģentūrai, bet drīz sapratu, ka mašīna vajadzīga. Ar draugu palīdzību atkal iegādājos *Volkswagen Golf*, tikai 1986. gada. Mašīna bija perfekta un manās rokās kļuva vēl perfektāka. Esmu auto pedants. Draugi smejas, ka manu mašīnu nekad nav redzējuši netīru.”

AR TAUTAS VĀGI ELEGANTĀ KOMPĀNIJĀ

Jaunās automašīnas iegāde nejausi atnesusi jaunu vaļasprieku – retroauto sacensības. „Pa logu redzēju, ka kāds kungs pēta manu automašīnu. Nogāju lejā, viņš to atzinīgi novērtēja – esot kā tikko no konveijera – un piedāvāja, lai nākamsvētdien aizbraucu uz Biķernieku trasī. Tā bija vēsturisko automobiļu tikšanās. Iepazinos ar cilvēkiem, kuri pierunāja piedalīties sacensībās. Pašlaik Latvijas Antīko automašīnu kluba sacensībās *Young Timer Rally* savā klasē esmu labāko trijniekā.”

Trasē parasti dodas ap 30 veco spēkratu, reta izlaiduma modeļi, piemēram, *Ferrari*, *Porsche*. Automašīnu kopējā vērtība esot milzīga – ja apdrošinātājam būtu jāsedz visu vērtība, visticamāk, tam būtu jābankrotē. „Esmu vismazjaudīgāko un vieglāko auto klasē, bet reizēm gandrīz *izpogāju* tos, kam motora tilpums lielāks. Katrs startē ar desmit sekunžu atstarpi. Ir azarts noķert priekšā braucošo, un negribu, lai noķert mani. Es piedalos tikai Biķerniekos, jo mašīna sagatavota asfaltam. Bet ir plāns pamēģināt pabraukt arī pa citu segumu ar citu auto. Šis vaļasprieks nav lēts – tāpat kā teniss un golfs,” atzīst Kristaps.

Antra Grīnberga, Kristapa Grūšļa arhīva foto

Kristapa Volkswagen Golf (1986) – ar to viņš brauc gan sacensībās, gan ikdienā.

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Vijas Brūveres atmiņas

1979. gadā skolu beigusi Vija Brūvere. Skolas laiks viņai atmiņā gan ar jautriem, gan pārdomu vērtiem notikumiem.

Komjaunatnē neiestājas

„Vēl varu piebilst, ka pionieru nozīmīti pret komjauniešu vairs nenomainīju – komjaunatnē neiestājos. Varbūt tāpēc, ka vairs nebiju mazs bērns, un sāku domāt citādi, varbūt paklausīju mammas lūgumam to nedarīt. Uz manu jautājumu, kāpēc, viņa neko nepaskaidroja, vien lūdza to nedarīt: „Meit, lūdzu, nestāties komjauniešos, bet Dieva dēļ nevienam nestāsti, ka es tev neļauju! Saki, ka pati to negribi. Paies vēl daži gadi, un tu visu sapratīsi.” Tiešām pēc dažiem gadiem mammas lūguma jēgu sapratu.”

No skolas sola uz Sibīriju

„Arī mana mamma Anna Brūvere mācījās Nīkrāces skolā.

1979. gada izlaidums. Vija Brūvere 2. rindā pirmā no labās.

1949. gada 25. martā viņa no 4. klases sola paņēma un 11 gadu vecumā kopā ar ģimeni uz de-

viņiem gadiem kā tautas ienaidniekus izsūtīja uz Sibīriju. Mammais tēvs jau agrāk izsaukts uz

Liepāju – pratināts, bet palaists mājās. Tā kā Liepājā pratināšanā bijis nomocījies un noguris, tad

vilcienā aizmiedzis. Tā pabraucis garām Vaiņodes stacijai, atmodies tikai Lietuvas pilsētā Mažeikos. Bijis spiests nākt mājās kājām.

Mammas mamma, nesagaidījusi vīru mājās, domājusi, ka viņš Liepājā nogalināts un ka drīz kāds ieradīsies arī pēc viņas, tāpēc izdarījusi pašnāvību. Bērni bijuši vēl pavisam mazi. Uz Sibīriju izsūtīja piecus Brūverus: tēvu, tēva brāli, māsu un bērnus Annu un Arni. Arņim tikko bija palikuši seši gadi. Viņus aizveda un nometināja Aļeksejevkas ciemā starp Molotovu un Omsku. Trimdā pavadīti vairāk nekā desmit gadu, iesākumā trūcumā un ciešanās, vēlāk smagā darbā, taču starp labiem cilvēkiem.

Manā bērnībā ģimene par to nerunāja, jo baidījās no atkārtota izsūtījuma. Kad es to visu uzzināju, Nīkrāces pamatskolu jau biju beigusi un priecājos, ka esmu brīva un nepiederu komjaunatnei.”

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Kur sākas jauns mežs

1998. gada 5. novembrī Rendā tika atklāta čiekuru kalte, kas tolaik bija viena no modernākajām Latvijā.

Būvniecības galvenais iniciators bija ilggadējais mežsaimnieks Severīns Freimanis, tolaik Rietumu sēklkopības un selekcijas centra vadītājs. *Latvijas Valsts mežu (LVM) struktūrvienības Sēklas un stādi* Kurzemes sēklkopības iecirkņa Rendas čiekurkalte kopš pirmās dienas vada Dainis Ābols, kurš ir iecirkņa vadītājs. Tā vēl aizvien ir vienīgā kalte šaipus Daugavas. Divas atrodas Vidzemes pusē. Jaunkalsnavā ir moderna zviedru čiekuru kalte, kurā nonāk arī Rendā iegūtās sēklas, otra atrodas Vijciemā.

Rendā no pirmās dienas strādā arī kaltes kurinātājs Ilmārs Rībēns un plantāciju pārzīnes Andra Blūma un Laila Raituma. Pastāvīgajā štātā ir astoņi cilvēki – bez vadītāja arī divas plantāciju pārzīnes un pieci darbinieki. Ziemā viņi kopj plantācijas un veido kokiem vainagus, vasarā sniedz pakalpojumus mežsaimniecībām: stāda mežu, apkopj stādus utt.

TIKAI NO ZINĀMĀM VIETĀM

Galvenais uzdevums ir kaltēt čiekurus, un te to dara tāpat kā pirms 20 gadiem. Iekārtu savulaik izgatavojuši mežzinātnes institūta *Silava* meistari, un tā ir gan efektīva, gan diezgan vienkārša – var remontēt paši.

„Lasām čiekurus un kaltējam. Kad tie atveras, iegūstam sēklas,” procesu īsumā raksturo D.Ābols. Bet tik vienkārši tomēr nav. Čiekuri tiek lasīti tikai sertificētās plantācijās. Tajās visi kociņi ir potēti ar potzariem no izciliem kokiem. Daudzums atkarīgs no ražas. Šogad, piemēram, neesot čiekuru gads un egļu sēklu trūkst. Katras plantācijas čiekuri tiek uzglabāti atsevišķi – bunkuros vēsumā. Tiem nepatīk mitrums – tie var applēt, tāpēc vajag ventilāciju. Katrs čiekurs lielajā iekārtā tiek žāvēts deviņas stundas, kamēr atveras, pēc tam uz lielas, vibrējošas platformas tiek izkraftas sēklas. Izmantotie čiekuri der apkurei.

Čiekuru tilpuma mērvienība ir hektolitrs – desmit spaiņu. Pirmajā gadā izkaltēts 1700 hektolitru. Savukārt sēklas sver kilogramos. No priežu čiekuru hekto-

Rendas čiekuru kalte kopš pirmās dienas strādā Ilmārs Rībēns un Dainis Ābols.

Čiekuru kaltes atklāšanā pirms 20 gadiem jauno iekārtu izrādīja Rietumu sēklkopības un selekcijas centra vadītājs Severīns Freimanis.

litra iegūst ap kilogramu neatspārnotu sēklu, no egles – mazliet mazāk. Sēklas tiek vestas uz Jaunkalsnavu, kur speciāla zviedru iekārta tās atspārno, attīra un atšķiro nekvalitatīvās, tiek pārbaudīta sēklu dīdžība. Tai jābūt 99,5–99,6%. Sēklas tiek nogādātas stādu audzētājiem.

STĀDI ARĪ ZVIEDRIJĀ

No sēklām audzē stādus. Pie Talsiem atrodas *Mazsili*, LVM lielākā kokaudzētava Kurzemē, tur nonāk priežu un egļu sēklas. „Mūsu stādīņi

paliek Kurzemē un tiek vesti arī uz Zviedriju. Otrpus Daugavas ir cits klimats.”

Kaltē sezonas sākumu nevar paredzēt – tā sākas, kad čiekurus skāris vismaz piecu grādu sals. Tikai tad tie nogatavojušies. „Mūs iepriecināja laika prognoze, ka ziema sāksies novembra beigās,” saka D.Ābols. „Varēsim sākt lasīt priežu čiekurus. Pagājušogad bija daudz egļu čiekuru, sezonu beidzām maijā. Šogad būs mazāk, beigsim varbūt jau martā.”

Iveta Grīniņa, Lāsmas Reimanes foto

KULDĪGAS AVIŽĒS

Tautas tradīciju krāšana

Latviešu folkloras krātuvei (Rīgā, Valdemara ielā 36 a) iesūtītas dažādas tautas tradīcijas oktobrī. Starp iesūtītajiem atzīmējama A.Lakševica Kuldīgā un Rubas – Rozes pamatskola. Krātuve izsaka dziļāko pateicību visiem krājējiem un teicējiem un lūdz uzrādīt no veciem ļaudīm dzirdētas Dieva un izcelšanās teikas: kā Dievs zemi un debesis radījis, kā mēnesi, kas mēnesī stāv, kā zvaigznes, Greizie rati un citi zvaigznāji cēlušies, kā mākoņi, rasa un migla, kā latvieši radušies, ko Dievs darījis pa zemi staigādams u.c.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Pašvaldību pabalsti skolēniem

Gaiķu pagasta valde nolēmusi izsniegt par brīvu grāmatas un uzturu pie krogdāļa desmit trūcīgiem skolēniem, Vārmes pagasta valde šiem pašiem nolūkiem piešķirusi naudas pabalstu deviņiem trūcīgiem skolēniem, skatoties pēc vajadzības, no 5 līdz 12 latiem. Kabiles pagasta valde piešķirusi grāmatas un rakstāmielas 33 un uzturu pie krogdāļa trīs trūcīgiem skolēniem.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Sodīts kandžas brūvētājs

Evalds Irbe, kurš līdz tiesas dienai strādāja kā Izejvielas Kuldīgas nodaļas vadītājs, šī gada 20. oktobrī tika saukts pie kriminālatbildības par kandžas izgatavošanu un tālāk pārdošanu par 25 rubļiem pudelē. Tautas tiesa E. Irbi sodīja ar sešiem gadiem ieslodzījumā labošanas darbu nometnē.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

NOVADI ZAĻO

Pirkt ar prātu UN ŠĶIROT

Inguna Spuleniece

Visā pasaulē aktuāls ir jautājums, kā samazināt to atkritumu daudzumu, kas noguldāmi poligonos. Gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), gan atkritumu apsaimniekotāji un iedzīvotāji uzsver, ka tas iespējams, pārdomāti ražojot, tirgojot un pārķot dažādas preces, kā arī šķirojot atkritumus. Formula ir vienkārša: jo mazāk to būs mūsu konteineros, jo mazāk arī pasaules okeānos.

VARAM valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos Alda Ozola uzskata, ka šī ir nesaraucama ķēdīte, lai mazinātu atkritumu daudzumu. "Ražotājiem ir noteiktas prasības, kādam produktam jābūt. Ir svarīgi, lai tad, kad, piemēram, putekļu sūcējs vai mobilais telefons kļūst nederīgs, ierīci var sadalīt pa sastāvdaļām, pārstrādāt un ražot kaut ko citu. Eiropas Savienībā (ES) tiek apspriestas ekodizaina prasības, ka precei jābūt pārstrādājamai tā, lai pārstrādes laikā vidē nenonāktu kaitīgas vielas.

Būtisks ir preces iepakojums. Pārveidājamo iepakojumu – kartona kastes, koka paletes – var labi izmantot atkārtoti vai pārstrādāt. Lielāka problēma ir ar pašu preci, piemēram, plēvē pa vienam iepakoti gurķiem, augļiem un ogām, kur iepakojums veido lielāku svaru nekā prece. Tirdzniecība ir mudināt pircēju padomāt, vai plastmasas maisiņš tiešām ir vajadzīgs, lai tajā ieliktu banānu ķekaru." A. Ozola atgādina, ka ES, arī Latvijā, pieņemti likumu grozījumi, kas drīzumā aizliedz plastmasas maisiņus izplatīt bez maksas. "Ir lietas, ko var izdarīt ar izglītošanas kampaņām, bet ir brīdis, kad jāķeras pie aizliegto šiem instrumentiem, pasakot, nē, šo mēs nelietosim, lai nerastos nopietnas vides problēmas."

Svarīgi – šķirot

Speciālisti uzsver, ka svarīga atkritumu samazināšanā ir to šķirošana katrā mājāsaimniecībā, īpaši – bioloģisko atkritumu nodalīšana no citu veidu iepakojuma: "Ja iepakojums ir sasmērēts ar pūstošiem produktiem, to pārstrādāt ir grūtāk un dārgāk." Valdība ir apstiprinājusi, ka no 2021. gada atkritumu savākšanas punktos obligāti būs jāatrodas atsevišķam konteineram bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem. Jau tagad atsevišķi jābūt konteineriem stiklam, kartonam, plastmasai.

Atkritumu apsaimniekotāji novados atzīst, ka daudzu šķirojamo atkritumu frakciju atdalīšana nav rentabla, atkritumu šķirošana

Antras Grīnbergas foto

"Kuldīgas komunālo pakalpojumu" atkritumu šķirošanas laukumā uzbūvēta līnija, kas atvieglo strādnieku darbu un ļauj atkritumus ātrāk sadalīt pa frakcijām.

UZZIŅAI

- 27 1,5 l PET pudeles pēc pārstrādes nodrošina tekstilšķiedru vienam polārajam džemperim.
- 2015. gadā Eiropā savāca un pārstrādāja 1,8 miljonus tonnu PET pudeļu. Tie bija tikai 59% no visām plastmasas pudelēm tirgū.
- Viena atkārtoti lietojama ūdens pudele aizvieto vidēji 73 pudeles, ko Eiropā katru gadu patērē viens cilvēks.
- 690 dzīvnieku sugas ir apdraudētas plastmasas piesārņojuma dēļ.
- Plastmasas pudeles katru gadu ir jūras atkritumu topa desmitniekā.

Avots: organizācija "Zaļā brīvība"

izmaksā dārgi, jo, piemēram, konteiners ar tukšām piena pakām piepildās ilgā laikā, bet, aizvedot nodot, par to tiek saņemta niecīga samaksa. A. Ozola: "Ražotājam, kas laiž produkciju aprītē, ar likumu noteikts pienākums nodrošināt, ka tiek savākti un pārstrādāti 60 – 70% iepakojuma. Sašķirotā materiāla tirgus gan ir globāls. Latvijā PET pudeles, arī citus plastmasas veidus pārstrādā, bet skārdenes un kartons nonāk Lietuvā, Polijā, Vācijā. ES valstis mēģina uzlikt dažādus nosacījumus, lai otrreizējās izejvielas tiek izmantotas preču ražošanā. Piemēram, Nīderlandē ir "Philips" rūpnīca, kurā ražo putekļsūcējus no otrreiz pārstrādātas plastmasas."

Tas ir bizness

Jautāta, vai nelieliem uzņēmumiem, kas apsaimnieko atkritumus, ir paredzēts valsts atbalsts, A. Ozola atzīst: "Gada sākumā apsaimniekotājiem bija iespēja piedalīties konkursā uz valsts līdzfinansējumu, lai izveidotu dalītās vākšanas punktus. Latvijā ir prasība, ka uz katriem 600 – 700 iedzīvotājiem jābūt vismaz vienam dalītās vākšanas punktam. Atsaucība nebija pārāk liela. Konteineri gan nav tas dārgākais. Procesā ir konkursi, kuru mērķis ir attīstīt pārstrādi. Komunālajam uzņē-

mumam būtu jāpārskata tarifi, atceroties pieeju: kas nešķiro, tas maksā vairāk.

Noglabāt poligonā atkritumus kļūst aizvien dārgāk. Šobrīd likme par tonnu ir 25 eiro, pirms diviem gadiem tā bija uz pusi zemāka, bet 2020. gadā būs 50 eiro par tonnu. Ja ir dārgi apglabāt, tad kļūst interesanti kvalitatīvi sašķirot, lai dārgāk pārdotu, jo atkritumi ir bizness. Pašvaldībai un valstij ir pienākums tehniski radīt iespēju iedzīvotājiem atkritumus šķirot, bet iedzīvotājiem jābūt saprotošiem un cītīgi jāšķiro. Vācijā divas paaudzes izaugušas ar šo apziņu, viņi dzīvi citādāk iedomāties vairs nespēj."

Par maksu un bez tās

Arī Kuldīgas novadā atkritumu šķirošana tiek popularizēta jau gadus desmit. Ar šķirojamiem konteineriem apgādātas privātmājas, kuru īpašnieki izteikuši interesi, pieejami atkritumu šķirošanas laukumi. Sākumā šķirotu atkritumu konteinerus izveda bez maksas, bet tas atkritumu apsaimniekotājam nesa zaudējumus. Šogad par šķirotu atkritumu izvešanu iedzīvotājiem ir jāmaksā, bet cena ir zemāka nekā par sadzīves atkritumu konteineru. Tomēr daļu no privātmāju īpašniekiem tas pamudinājis no šķirošanas atteikties.

Uzņēmums "Kuldīgas komunālie pakalpojumi" (KKP) finansiālu apsvērumu dēļ vairs nebrauc pēc šķirotu atkritumu konteineriem uz lauku sētām, tādējādi izraisot iedzīvotāju neapmierinātību. Tomēr vēl aizvien šķirotos atkritumus bez maksas var nodot dalītās savākšanas punktos, kas atrodas gan pilsētā, gan pagastu centros. KKP tehniskās bāzes un atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Porīkis saka, ka arī privātmāju iedzīvotājiem tiek piedāvāti atsevišķi konteineri stiklam. "Paši esam uztaisījuši šķirotu atkritumu līniju, pieņemam darbā mehāniķi. Tas atvieglo darbu šķirotājām, ļauj smalkāk sadalīt atkritumus pa frakcijām."

Ar mīļo mugursomu

Pagaidām Latvijā vizuāli vēl neredzam atkritumu kalnus jūrā, bet analīzes rāda, ka mikroplastmasas gabaliņi ūdenī ir. Tos apēd zivis, tie nokļūst barības ķēdē, un mūsu izmetie atkritumi atgriežas mūsu organismā. "Radīto atkritumu daudzums visā Eiropā pieaug. Latvijā vēl atrodas šī saraksta beigās. Gadā uz iedzīvotāju radām ap 400 kilogramu atkritumu. Sabiedrības attieksme mainās, atvērti vairāki "zero waste" veikali, kuros iepērkas, ņemot līdzi savu burciņu, pārtikas kastīti. Izpratne par vides jautājumiem aug," atzīst A. Ozola. Arī kuldīdznieki Anna Klīvere un Dāvis Līcītis ar bērniem Paulu un Teodoru atkritumus šķiro. Anna atzīst, ka atkritumu samazināšanas jautājums viņai šķiet ļoti svarīgs: "Man fizioloģiski nepatīk tā sajūta, ka miskastē samests viss kopā. Es redzu, cik ļoti daudz atkritumu rodas mūsu ģimenē. Tas, ka veikalā katrs mazākais nieciņš ir iepa-

kots, notiek diezgan nesen, bet vidē jau tagad efekts ir graujošs, tādēļ atkritumi ir jāšķiro. Bērniem šķirošana patīk, viņi to uztver kā spēli – labprāt placina tukšās pudeles. Mums ir dārzīņš, bioloģiskos atkritumus kompostēju, pārējos šķirotos lieku vienā konteinerā, kaut vajadzētu dalīt smalkāk. Papīru, kas nav laminēts un glancēts, sadedzinām krāsnī. Esmu gājusi uz veikaliem, kur tas iespējams, pēc piena, krējuma, biezpiena ar savu stikla taru. Uz veikalu parasti dodos ar savu mīļo mugursomu – tas ir ērti, un nav jāņem kārtējais plastmasas iepakojums maisiņš. Ja somu nepaņemu, tad noteikti iepakojumu lieku papīra maisā, ko pēc tam izmantoju virtuvē, lai liktu šķirotos atkritumus. Pārķot augļus, nekad tos nelieku maisiņā. Pat, ja tie ir pieci apelsīni, salieku uz slīdošās letes, un kasīere nosver," uzskaita Anna. Bet viņas draudzene, piemēram, šovasar Ventmalā salasījusi niedres, izbalinājusi tās citrona sulā, un tagad bērniem ballītēs ir ekoloģiski salmiņi. Vēl no polietilēna maisiņiem var izvairīties, sašujot tādus no smalka tilla. Tie neko nesver un lietojami vairākkārt. Savukārt pārtikas plēvi var aizstāt ar audumu, kas noklāts ar bišu vasku. "Tie, kam tīra vide rūp, to visu uzskata par pašsaprotamu. Tas ir tāpat kā ar piesprādzēšanas mašīnā, bērnu autosēdekļiem un riteņbraucēju ķiverēm," pārliecināta Anna.

Materiāls tapis ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

PĀRDOD

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, apjomīgi **VĪRIEŠU APĢĒRBI, APAVI** ikdienai, darbam, medībām.

SIA *AJG plus* – sazaģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu alkšņu **MALKU** maisos, cena 2,50 eiro. Sadarbojamies ar sociālo dienestu. Tālr. 24957247.

PĒRK

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS** un inventāru. Tālr. 26104984.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

NOVUSA GALDU. Tālr. 26636169.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

DAŽĀDI

AUTOSKOLA *Universāls* 10. decembrī 18.00 Skrudas kultūras namā rīko auto-vadītāju kursus. Tālr. 26446270.

Siltinām mājas ar **EKOVAŅI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

VĒLAS NOMĀT

Vēlos nomāt lauksaimniecības **ZEMI** par 140 EUR/ha Īvandes pagastā. Tālr. 22099063.

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA *VERTEX* pērk meža īpašumus, cirsma un augošu kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Izgatavojam meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, palīdzam sakārtot visu veidu dokumentāciju. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi. Samaksa līguma slēgšanas brīdī.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919, rakstiet: info@lmu.lv!

SIA "Cēsu gaļas kombināts" par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS un LIELLOPUS** 26185703 • 25573447 • 29172343

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

Diena UN 3 MEKLĒ LATVIJAS LEPNUMU 2018!

AIZPILDIET PIETEIKUMA ANKETU PORTĀLOS: WWW.DIENA.LV VAI WWW.SKATIES.LV

VAI SŪTIET VĒSTULES: LATVIJAS LEPNUMS, ANDREJOSTAS IELA 23, RĪGA, LV-1045, LATVIJASLEPNUMS@DIENASMEDIJ.LV

AICINA

LATVIJAS GĀZE

VESELĪBAI

Masāža: krāsas, smaržas, skaņas

Rudbāržnieces Irinas Caunes pirmā profesija ir mediķe, viņa arī beigusi Liepājas pedagoģisko institūtu, lai strādātu par skolotāju, bet tagad kā pašnodarbinātā piedāvā masāžu, lai cilvēki atslābinātos no ikdienas straujā rituma.

„Izmācījos par bērnu medicīnas māsu, bet dzīve vedusi dažādus ceļus. Kuldīgā masāžas kursos papildināju zināšanas aromterapijā. Pašmācībā apgūtu litoterapiju – dziedināšanu ar kristāliem. Protu masāžu ar karstajiem akmeņiem, medu, jūras sāli un augiem.”

NO PILSĒTAS UZ LAUKIEM

„1977. gadā no Jūrmalas pārcēlāties uz Rudbāržiem,” stāsta Irina. „Vīrs pēc sludinājuma sāka strādāt padomju saimniecībā *Rudbārži* par enerģētiķi, es pagastā biju pirmā bērnu darza vadītāja. Tas bija interesants laiks, jo te bija sabraukuši daudzi jauni cilvēki. Vēlāk mani aicināja strādāt Rudbāržu sanatorijas internātpamatskolā. Kad skolēnu kļuva maz, skolu likvidēja.”

Irina ar vīru dzīvojuši dzīvoklī, līdz pārmaiņu laikos bijusi iespēja *Jaunbiržos* nopirkt graustu. Tas nojaukts, vietā uzcelta māja: „Blakus bija saglabāties vecs vagoniņš. To pārveidojām par masāžas salonu, lai man ir, kur darboties. 2014. gadā tas bija gatavs.”

EĻĻĀ IR AUGA DVĒSELE

Sākumā Irina masāžu piedāvājusi ģimenei un draugiem, tad par to uzzinājuši arī pārējie: „Man svarīgi cilvēkiem palīdzēt, lai viņi pēc procedūras justos labi. Pievērsu uzmanību tam, kāda aura ir telpā. Lai dabūtu efektu, katru reizi sagatavoju telpu un pati sevi, lai, uzņemot cilvēku, esmu

Rudbāržniece Irina Caune masāžas laikā piedāvā mūzikas pavadījumā ieklausīties lietus koka, dziedošā trauka, džambo un citu instrumentu skaņās.

Viens no Irinas Caunes ir gleznošana.

kā balta lapa. Ko varu, to iesaku, lai kaut kā mazliet palīdzētu.” Klientiem viņa ļauj iesaistīties, piemēram, uzspēlēt mūzikas instrumentu, izvēlēties akmeni, kas uzrunā, noteikt, kuras ēteriskās eļļas katram patīk: „Bieži vien cilvēki intuitīvi izvēlas krāsu, kuras vibrācijas tiem pietrūkst.”

Tie, kuri grib, viņu atrodot paši. Visbiežāk klienti esot pavasaros un rudenos, kad notiek laika maiņa: „Cilvēks atnāk, es parunājos, noņem stresu. Jūtu, ko piedāvāt. Varbūt dziedošo trauku, kas gatavots no septiņiem sausaļņiem un nācis no Tibetas, bet šo es iegādājos Spānijā. Kad jūtu, ka stress noņemts, varu sākt darboties.” Process var ieilgt līdz divām stundām: „Cilvēkiem patīk klasiskā masāža ar eļļām. Obligāti masēju pēdas, jo tajās daudzi punkti saistīti ar attiecīgiem orgāniem.

„Svarīgi, lai cilvēks pēc procedūras justos labi.”

SMELTIES ENERĢIJU

Enerģiju Irina gūst no mājas apkārtnes, kurā aug 18 ozolu, liepas, kļavas. Ir uzbūvēta pirts, netālu atrodas avots, pašu vajadzībām ģimene kopj bites un dāzu: „Vīrs man ir liels palīgs, jo palīdz īstenot manas ieceres. Svarīgi, ka viens otru var atbalstīt. Šeit ir ļoti enerģiska vieta, tāpēc faunu un floru gribam saglabāt, cik vien iespējams, jo apkārt valda intensīvā lauksaimniecība. Mēs vēlētos, lai tas viss tik strauji mūsu apkārtnē netuvotos.”

Annas Bivbānes teksts un foto

„Ja kaut ko sāku, gribu visā iedziļināties.”

Dažus arī aktivizēju. Piedāvāju pasmaržot ēteriskās eļļas, bet ar tām jābūt uzmanīgam, jo eļļā ir auga dvēsele – ar to cilvēka sajūtas var pacelt, bet var arī nosēdināt atpakaļ uz zemes.”

MŪZIKA, MĀKSLA, MĀJTURĪBA

Irina mūza ir mūzika: „Bērnībā mūzikas skolā apguvu akordeonu. Arī tagad dažreiz uzspēlēju, vēl māku spēlēt klavieres. Ja kādā ekskursijā ieraugu flīģeli, mani uzreiz velk pie instrumenta. Es mūzikā pazūdu!” Viņas kaislība ir arī gleznošana: „Veidoju mākslas darbus, apgleznoju zīda šalles. Tas sagādā gandarījumu. Kad Rudbāržu internātskolai draudēja reorganizācija, pabeidzu Mājturības fakultāti, lai šo priekšmetu mācītu skolā. Rokdarbi man visu laiku ir tuvi. Audzēkņiem mācīju mājturību, tekstiltehnoloģijas un uzturmācību. Zēniem pie manis patika kulinārija, iemācīju pat cept kūkas. Visu laiku domāju, kā viņus praktiski ieinteresēt apgūt ko jaunu. Ja kaut ko sāku, gribu visā iedziļināties.”

VĀRDADIENAS

No 3. līdz 9. decembrim
 3. Evija (3605), Raita (248),
 Jogita (142)
 4. Baiba (6535), Barbara (103),
 Barba (26)
 5. Sabīne (2395), Sarma (481),
 Klaudījs (5)
 6. Nikolajs (10 244), Niklāvs (375),
 Nīks (1464), Nikola (10 244)
 7. Antonija (593), Anta (402),
 Dzirkstīte (55)
 8. Gunārs (4688), Vladimirs
 (18 393), Gunis (19)
 9. Tabita (84), Sarmīte (4754)
**Populārākie: Nikola un
 Vladimirs.**

Ja ir Uldis, vajag arī Baibu

Baiba Cine, mājražotāja, kūku cepēja:
 – Pie vārda tiku interesanti. Esmu dzimusi Saldus slimnīcā. Dažas minūtes pirms manis tur piedzima puisītis, kuru mamma nosauca par Uldi kā filmas *Pūt, vējiņi* varoni. Arī mana mamma nolēma dot vārdu kā tās pašas filmas galvenajai varonei Baibai. Zinu, ka šis vīrietis dzīvo Kuldīgā, bet neesmu piegājusi un pateikusi, ka man vārds dots saistībā ar viņu. Pirms tam mamma gribējusi mani saukt par Edīti. Baiba man patīk, un citu pat iedomāties nevaru. Zinu vairākas vārdamāšas, un šķiet, ka mazliet esam līdzīgas. Kopīga iezīme ir labsirdība. Man vārdadiena ir 4. decembrī, bet 3. decembrī pirms 41 gada piedzima meita, tāpēc vienmēr svinam kopā.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 3. DECEMBRĪ

Dienas garums – 7 st. 8 min.
 Saule lec 8.39, riet 15.47.

Naktī 0°...+1°

Dienā +4°...+6°

RĪT, 4. DECEMBRĪ

Dienas garums – 7 st. 5 min.
 Saule lec 8.41, riet 15.46.

Naktī +4°...+5°

Dienā +5°...+6°

Lasi mūs arī internetā: www.kurzemnieks.lv!

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

182. kārtā

Vācu klasicisma gleznotājs un mākslas teorētiķis (1728–1779), kurš ilgi dzīvojis Romā, bijis Sv. Lūkas akadēmijas direktors, darbojies arī Neapolē un Spānijā. Darbos pievērsies galvenokārt reliģijai, mitoloģijai un vēsturei. Mākslinieks darinājis arī portretus, no kuriem nozīmīgākie ir tie, kuros portretēti personiski tuvi cilvēki. Tajos ļoti patiesi attēlota personība un individuālā savdabība.

Atbildes gaidām līdz 5. decembra 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

181. kārtas atbilde: Mens Rejs, *As You Like It*, 1948.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Kalējs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Peters Dals, Edgars Kraukšis.

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/4.–10. decembris/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Auni naudas lietās varēs uzelpot, jo kāds lieks eiro mauciņā ierīpos pelnīti – pēdējā laikā ir cītīgi strādāts. Varbūt pat par daudz, tādēļ der atvilkt elpu. Darbs pagaidīs.

Vēršiem, lai arī kā patīk stabilitāte, ir īstā reize pārmaiņām lielākā pašlavībā uz veiksmi. Tehniskas ierīces var kaitināt ar stīķiem un niķiem, arī auto pakutinās nervus.

Dvīņiem darbā jāatgriežas pie reiz cilātām tēmām, lai saliktu punktus uz i. Jaunās nodarbēs apgriezieni jāuzņem pārdomāti, lai izdarītais kalpo ilgi.

Vēžiem jāapbruņojas ar pacietību un jāšķetina attiecības

ar mīļiem cilvēkiem. Puspatiesības un riņķošana ap problēmām nederēs – tiks prasītas tiešas atbildes.

Lauvas sastaps izaicinājumus. Lai arī tie var šķist mulsoinoši, jo mudinās pārkāpt pārbaudītās robežas, vēlme sevi apliecināt būs stiprāka par piesardzību.

Jaunavām interese par jauno mudinās doties pretim neatklātiem apvāršņiem. Tās iesaistīsies domubiedru grupās, darbosies ceļu ideju vārdā un meklēs dzīves jēgu.

Svariem īpaša uzmanība jāpievērš attiecībām ar mīļoto. Lielas nesaskaņas rodas no mazām, bet arī stipra mīlestība veidojas no sīkumiem. Laiks rīkoties!

Skorpionu dzīvē atgriežas agrāk pazītie. Kādam senas mīlestības dēļ sirsniņa iepukstēsies straujāk, kāds atjaunos attiecības ar vecajiem draugiem, kaimiņiem vai skolasbiedriem.

Strēlnieki var kļūt starpnieki cīņā par gardāko kumosu. Lai iztīktu bez asins izliešanas un rastu visiem pieņemamu izeju, jāliek lietā runas dāvanas.

Mežāžiem darbā ies diezgan nemierīgi. Pārmaiņas vēl nav saredzamas, bet enerģētika par tām jau vēsta. Par sevi atgādina arī seni draugi.

Ūdensvīriem vajadzīga iekšējā revīzija. Lai atgūtu sirdsmieru, jāatbrīvojas no velniņa, kas mājā domās. Bet varbūt jāļauj tam uzdarboties, lai šķīst un plīst tas, kas savu laiku pārdzīvojis?

Zivīm šaubu un neziņas laiks tuvojas noslēgumam. Ir klāt atklāsmju, pagrieziena un jaunu iespēju punkts.

Čika laiks:

5.XII 23.53 – 6.XII 4.49,
 8.XII 12.00 – 14.02,
 10.XII 23.27 – 11.XII 1.40.

Laikraksta *Kurzemnieks* kalendāru

2019. gadam var nopirkt:

- *Kurzemnieka* redakcijā;
- apgāda *Zvaigzne ABC* grāmatnīcā Kuldīgā, Mucenieku ielā 33;
- J.Rozes grāmatnīcā Kuldīgā (veikalā *Rimi*);
- veikalā *Dārziņš* Kuldīgā, Baznīcas ielā 15;
- veikalā *Jumis* Skrundā, Raiņa ielā 10.

NOVUSS

Kuldīdzniecei uzvara

Kuldīgas atklātajā individuālajā novusa čempionātā sievietēm finālā sīvā cīņā par čempioni kļuvusi mājiniece Ilze Dziesma.

2. vietā ierindojās Ilze Čakle, 3. – Janīna Kesenfelde (abas no Ventspils). Piedalījās 14 šīs sezonas labākās spēlētājas.